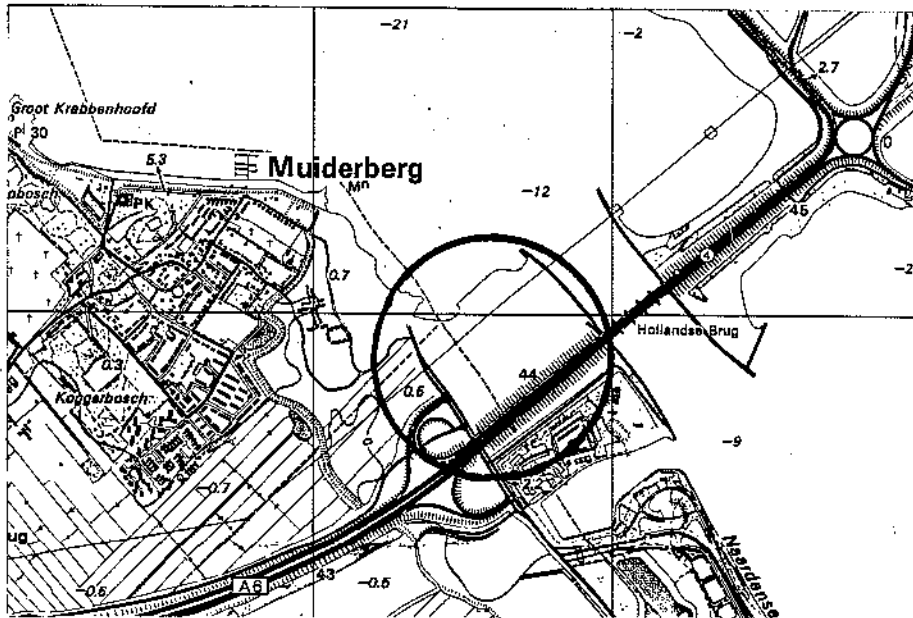

RINGONDERZOEK BIJ DE HOLLANDSE BRUG (GEMEENTE NAARDEN)

IN

1994

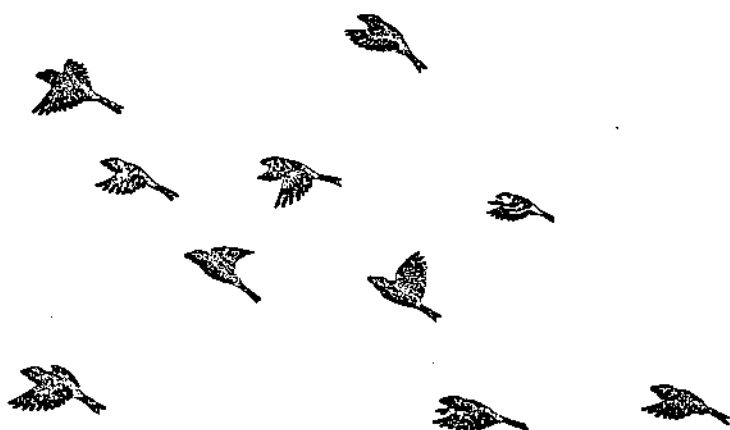

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

**RINGONDERZOEK BIJ DE HOLLANDSE BRUG
(GEMEENTE NAARDEN)**

IN

1994

**Subgroep Avifauna
Dick A. Jonkers
Gerard Mijnhout
Bob van Poelgeest**

**c Copyright 1995- Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken Hilversum.
Overname van gegevens is alleen toegestaan met bronvermelding en na
schriftelijke toestemming van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken.**

**Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken
Postbus 1028,
1200 BA Hilversum
Hilversum, 1995**

Uitgave 99

Organisatie en waarnemingen: Harry de Rooy & Bob van Poelgeest.

Ringers: Daan Buitenhuis & Dick Jonkers.

Veldwerk: Anko Driessen, Luuk Kuyer, Frans Leurs, Rob Leurs, Allan Liosi, Gerard Mijnhout, Bob van Poelgeest, Ton de Ridder, Chris Sjobbema, Jelles Timmer, Peter Vos, Frank van de Weijer, Paul & Valentijn

SAMENVATTING.

Van september 1994 tot en met oktober 1994 zijn door leden van de Vogelwerkgroep het Gooi e.o. vogels gevangen ten behoeve van ringonderzoek.

In totaal werden 29 soorten vogels gevangen, en 385 vogels van een ring voorzien. Kleine karekiet, heggemus, zwartkop en roodborst werden het meest gevangen. Opvallende soorten waren houtsnip, ijsvogel en vuurgoudhaantje.

Een zwartkop werd 2 maanden later uit Marokko teruggemeld (2500 km. van de ringplaats).

Enkele vogels (grote bonte specht, pimpelmezen en staartmezen) waren ca. 1 week eerder geringd, in Almere.

1. INLEIDING.

In 1994 is van de gemeente Naarden toestemming verkregen om voor wetenschappelijk ringonderzoek vogels te vangen bij de Hollandse Brug. De ringplaats ligt aan de westzijde van de brug. De vogels worden nadat ze zijn gevangen voorzien van een ring met een letter en een cijfercombinatie (een soort Burgerlijke Stand dus) en weer vrijgelaten. Met behulp van de zo verkregen gegevens kan o.a. worden nagegaan waar de vogels naar toe trekken en hoe lang de vogels bij de Hollandse Brug blijven (plaatstrouw).

2. TERREINBESCHRIJVING EN VANGPLAATSEN.

De vangplaats is een deel van het rond 1965 aangelegde bruggehoofd en de

werkhaven bij Muiderberg: de Hollandse Brug. In het midden van de jaren tachtig werd hier nog een spoordijk gerealiseerd. Boven het gebied bevindt zich ook een hoogspanningsleiding. In het terrein liggen steenslag, asfaltpaden en dijkjes. Nu wordt er nog gecrosst met brommertjes, paard gereden en getrimd.

Het hele terrein is zanderig: opgespoten zand over de oude zandbodem heen. Plaatselijk (onder het oude rietveld) liggen slib- en kleilagen.

Gevangen werd in een rietveld, in de rietstrook langs het IJmeer en in de daarachter liggende 'binnendijkse' bosjes.

Het rietveld ligt in de hoek tussen de oude kust en het bruggehoofd. Dit rietveld is ca. 200 x 200 m. groot, met meestal droge bodem achter een wat hogere oever. Op de oeverwal en in het riet groeien ook andere kruiden van deze aanspoelvegetatie en pionierplanten (harig wilgeroosje, zeeaster en moerasandijvie, grassen), vaak geclusterd. Het riet is niet overal hoog en er zijn wat wilgen in opgeschoten. In dit rietveld lagen de meeste banen en werden ook de meeste vogels gevangen.

Langs het bruggehoofd ligt een veel smallere rietstrook (ca. 10 m breed, met één onderbreking, met één net bijna af te zetten). Het riet in deze rietstrook is dicht, hoog (> 2 m), homogeen en staat in het water. In deze rietstrook lag één baan, waar tegen de verwachting in meestal weinig vogels in werden gevangen.

Het bos is zeer wisselend van aard maar bestaat overal uit natuurlijke opslag. Er is hoog (ruim 15 m) open wilgenbos met een ondergroei van brandnetels, lagere en zeer dichte opslag van wilgen (tot 10 m) en natuurlijke opslag van wilgen maar op de droge zanderige bodem al weer flink afstervend (tot 6 m hoog).

Aan de randen van bos en riet is de kruidlaag meestal goed ontwikkeld: weelderig en hoog. Er zijn ook meer open (droge) delen, met enkele kleine plasjes en soms spaarzaam begroeid met o.a. kleine teunisbloem, Canadese fijnstraal en guldenroede. Ook zijn er dichte velden leverkruid en andere hoog opgaande kruiden. Enkele pollen kleine kaardebol en wat exoten completeren het ruderaal/aanvoer-karakter van het terrein.

3. WERKWIJZE.

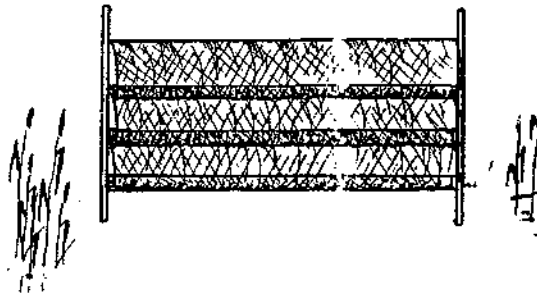
De vangsten werden uitgevoerd met behulp van mistnetten die ruim voor zonsopkomst (in het donker) op vaste plaatsen al werden opgesteld. De lengte van de netten bedroeg 6, 9 of 15 m. Hiervan stonden soms verscheidene aan elkaar (baan). Bij een aantal banen was bovendien geluidsapparatuur opgesteld, met de trekgeluiden of zang van de te verwachten soorten vogels.

De netten werden regelmatig gecontroleerd op gevangen vogels, in de praktijk werden deze ieder half uur gecontroleerd en leeggehaald.

De vogels werden geringd, en zo mogelijk werden ook leeftijd en geslacht bepaald. Daarna werden het gewicht en de vleugellengte vastgesteld. Alle gegevens zijn opgeslagen in een databestand en tevens doorgestuurd naar het Vogeltrekstation van het Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek in Heteren.

Aan het eind van de ochtend werden de opstellingen weer afgebroken.

De vogel- en andere waarnemingen werden onmiddellijk in veldboekjes genoteerd.

4. VOGELWAARNEMINGEN IN HET GEBIED.

Het zal duidelijk zijn dat slechts een fractie van de in het terrein aanwezige vogels in de netten belandde. Het gedrag van de vogels speelt hierbij een belangrijke rol. De meeste vogels begeven zich hoog door de bomen en het gebied is zo groot dat de trefkans op een vangst klein is. In tabel 1 staan de waargenomen vogels vermeld.

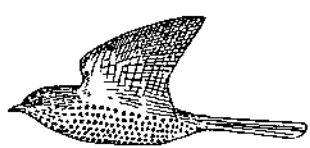
Tabel 1. Waarnemingen van 24-08-1994 tot en met 22-10-1994 van vogels die zich in het gebied ophielden.

HOLLANDSE BRUG ZW 1994 TER PLAATSE	2408	0209	1109	2109	2309	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210
grauwe gans												± 20
nijlgans											± 5	± 5
wintertaling												± 5
havik										1	vr.	
sperwer												1
buizerd			2				1		1	2	2	1
									wit			

HOLLANDSE BRUG ZW 1994 TER PLAATSE	2408	0209	1109	2109	2309	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210
torenavalk						1 vr.	1	1		1		1
waterral				1				1	3	6	3	4
watersnip				1	1	1			4	2	± 30	± 30
houtsnip										1		2
oeverloper												
			±40- sla- pers									
grote bonte specht	1		1	1		1	1	1	1	2 1210 ± 3	1	3
ijsvogel										1 ook 1210	1	
boerenzwaluw		± 30 sla- pers										
oeverzwaluw			± 5 sla- pers									
winterkoning	± 5			± 10				± 5			+	± 5
heggemus	± 5		± 25	± 10	± 5		± 25	± 20			+	± 10
roodborst			2	± 10			± 10	± 10			+	± 10
gekraagde rood- staart									1			
tapuit							1					
zanglijster				± 50 sla- pers			± 25 sla- pers	± 25 sla- pers				± 5
merel	± 10				1 sla- per		± 125 sla- pers	± 25 sla- pers + 10 tp			+	± 25
kleine karakiet	± 10			± 50								
zwartkop					1		± 50	± 5				
fitis	± 5											
tjiftjaf	± 5		± 25	± 10	± 5			± 10				+
goudhaantje									ca. 100 fall 02.0 0- 03.0 0	+	± 100	± 250 fall
vuurgoudhaantje								± 5				
staartmees						± 10	± 5		± 10		± 10	± 10
matkop			± 5	± 5		± 5	± 5	± 5			± 10	± 5
zwarte mees										± 10	± 10	
pimpelmees	± 5		± 25	± 25	± 5	± 10	± 25	± 30			± 40	± 50

HOLLANDSE BRUG ZW 1994 TER PLAATSE	2408	0209	1109	2109	2309	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210
koolmees	1		± 25	± 10	± 5	± 10	± 10	± 10			± 25	± 20
baardmannetje												
boomkruiper											± 5	± 5
vlaamse gaai	± 2						2	3	3			
spreeuw	± 50		± 50	±								
				100 sla- pers								
ringmus						± 5	± 10	± 10				
								laat , uit M'b- erg				
vink	± 5					± 5		± 20			+	± 25
groenling			± 5	-		± 8		± 10				± 10
kneu	± 10		± 15	-	± 5		± 20	± 10				± 20
putter	± 10		± 40			± 25	± 30	± 30			± 40	± 40
rietgors			± 15	-								

Fuut en Meerkoet: half oktober nog met bedelende jongen.
 Ekster en Zwarte kraai: dagelijks, ca. 5 exemplaren.

5. VOGELTREK.

De in tabel 2 ondergebrachte vogels zijn een weerspiegeling van onze waarnemingen van de trek. Er was lang niet altijd gelegenheid om de lucht af te zoeken, en zeker niet om gericht te tellen met gebruik van verrekijkers of in een vast traject. Het doel was om ringonderzoek uit te voeren en het was geen vogeltrek-telpost. In totaal namen wij 21 overtrekkende soorten waar.

Tabel 2. Over het gebied trekkende vogels.
 Tenzij anders vermeld vlogen alle vogels in zuidwestelijke richting.

HOLLANDSE BRUG ZW 1994 TREK	2408	0209	1109	2109	2309	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210	totaal	
tijd	19.3 0- 21.3 0	05.3 0- 06.3 0	6- 11.3 0	06.0 0- 11.0 0			6-11	5-11	5-11	5-11	6-11	6-13	6-11	
							zometijd	wintertijd						
	niet s	niet s												
grauwe gans										± 25	± 40	± 75	140	
sperwer			vr.	vr, 1 - 2		vr.	man					1 vr.	6	

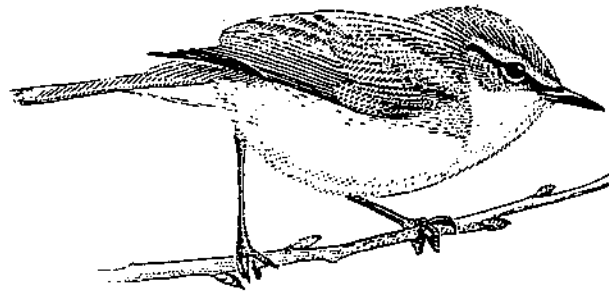
HOLLANDSE BRUG ZW 1994 TREK	2408	0209	1109	2109	2309	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210	totaal
tijd	19.3 0- 21.3 0	05.3 0- 06.3 0	6- 11.3 0	06.0 0- 11.0 0		6-11	5-11	5-11	5-11	6-11	6-13	6-11	
						zomertijd		wintertijd					
	niet s	niet s											
kievit				34 t N			8 t N						(42)
wulp				4 t 0		2 t 0							(6)
holenduif								1					1
vaidleeuwarik						≥ 75	± 80	± 25	≥ 50	≥ 75		≥ 100	> 400
boerenzwaluw				3 t N									(3)
graspieper			1		≥ 6	≥ 1250	≥ 170	≥ 250	≥ 225	≥ 375	≥ 150		> 2500
grote pieper							1						1
waterpieper							≥ 2						2
oeverpieper										± 20	≥ 10		30
witte kwikstaart					≥ 4	± 15	2			+			
grote gele kwikstaart							1					1	2
grote lijster					2			1					3
kramsvogel							2			+	≥ 10		
zanglijster						± 150	± 100	± 50	≥ 100	+	≥ 75		
						- sla- pers							
koperwiek											+	≥ 150	
merel							± 30		≥ 100		+	≥ 75	
baardmannetje									≥ 20	≥ 20			40
zwarte mees							± 5						5
spreeuw							≥ 300	± 100	≥ 300	≥ 600	+	≥ 600	
vink							≥ 20		≥ 175	≥ 75	+	≥ 200	
kneu								± 100	≥ 50	≥ 30	+	≥ 75	

Verder was er vrijwel dagelijks voedseltrek van meeuwen (Zilvermeeuw en Kokmeeuw). De vogels waren afkomstig van een grote slaapplaats op het Gooimeer voor Almere-Haven en vlogen 's ochtends naar het westen.

6. RINGVANGSTEN.

Doordat wij vrij laat in het seizoen begonnen was een groot deel van de kleine zangers al weg- of doorgetrokken (Kleine karekiet, Fitis en Tjiftjaf). Deze soorten zouden op deze vangplaats een groot aandeel in de ta vangen vogels moeten leveren.

De vanginspanningen leverden dan ook geen grote totalen meer op. Al met al zijn wij toch niet ontevreden over de bereikte resultaten (tabel 3). Opmerkelijke vangsten waren die van een Houtsnip, IJsvogel, Grote bonte specht, Paapje, Boomkruiper en de beide vuurgoudhaantjes.

Tabel 3. RINGVANGSTEN.

HOLLANDSE BRUG ZW 1994 VANGSTEN	2408	0209	1109	2109	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210	to- taal	
tijd	20- 21.30	06- 06.30	06- 11.30	06-11	06-11	05-11	05-11	05-11	6-11	6-13	6-11		
	zomertijd						wintertijd						
ringer	DAJ	DAJ	DB	DB	DB	DB	DAJ	DB	DAJ	DB	DAJ		
totaal	1+1	0	40+1*	62 + 3* 2***	56 + 3* + 5**	47 + 4* + 2** + 1***	41-46	31 + 3* + 3**	ca. 39 + 1* + 7** + 7	42 + 4* + 7** + 5 *** + 1	30 + 2**		
houtsnip												1	1
grote bonte specht						1***				1			1+1- ***
ijsvogel							1						1
graspieper							1	1					2
winter- koning			1	3 + 1*	2+1- +1*	2	5	2+2*	2 + 1**	1**	4		22
heggemus			7	1	3	5+1**	6	12	7 + 2**	5 + 2**	4 + 2**		49+ 7**
paapje						1							1
gekraagde roodstaart						2							2
roodborst			2	2	2	6	3	2+2**	6 + 1**	8 + 2* + 1**	6		35+
zang- lijster						2		1+1*		1	4		8+1*
koperwiek										2	3		5

HOLLANDSE BRUG ZW 1994 VANGSTEN	2408	0209	1109	2109	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210	to- taal
tijd	20- 21.30	06- 06.30	06- 11.30	06-11	06-11	05-11	05-11	05-11	6-11	6-13	6-11	
	zomertijd						wintertijd					
ringer	DAJ	DAJ	DB	DB	DB	DB	DAJ	DB	DAJ	DB	DAJ	
merel				1		1	3	2	3	1		11
kleine karekiet	1+1*		18+1*	28 +1* +1***	27 +1* +3**	6	3 +1**	3+1**	2 + 2** dood	1 + 1**		90
spotvogel					1							1
tuin- fluiters			1	1								2
zwartkop			4	4	11	9	1	2	3	4		38
tjiftjaf			3	9	6+1*	2	5	2	1			28
vuurgoud- haantje							2					2
goud- haantje									2	2		4
baard- mannetje									2 dood			(2)
staart- mees										6 + 5***	5	11
matkop				1		1				1* + 1**		2
pimpel- mees			2	11 +1* +1***	1+1*	4+2*- +1**	2 +3***		1 + 1** + 1 dood		1	20
koolmees			1			5	4 +1** +1***	1	5 + 1* + 2** + 1 dood	5 + 1* + 1**	2	23
boom- kruiper										1 dood		(1)
vink								1	2	2		5
groenling							1	2	5 + 1 dood	3		
putter										1		1
rietgors			1	1	1	1	1	1	1 dood			6 + 1

* - ontsnapt/opgegeten door Buizerd

** - terugvangsten van HB

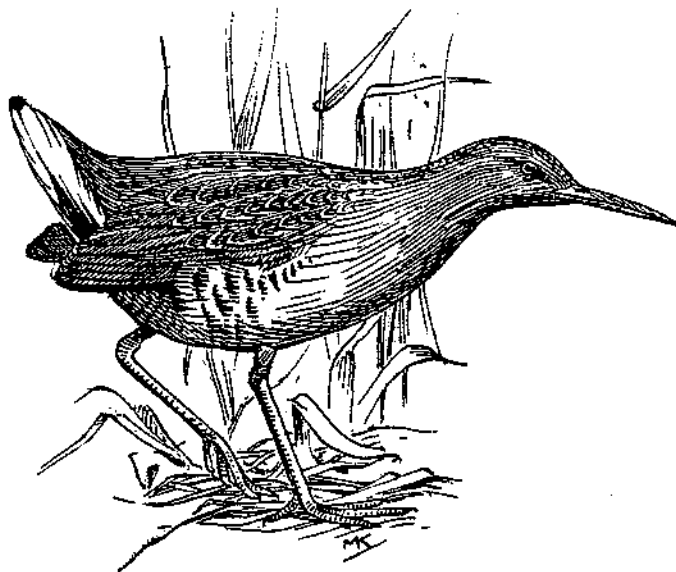
*** - terugvangsten van elders = Kromslootpark

dood - zie toelichting

Dode vogels.

Op 15 oktober vlogen na een schot van een bij de rietkraag in een bootje op het IJmeer verblijvende jagers verscheidene vogels in een net. Een daar tegelijkertijd verblijvende Water-
ral heeft waarschijnlijk geprobeerd de gevangen vogels op te eten, wat leidde tot paniek een en net vol dode vogels.

Van waterrallen is dit gedrag bekend; ook halen ze wel nesten van waterhoenen en meerkoeten uit.

7. NETOPSTELLINGEN.

De rietbegroeiingen boden de beste kansen om vogels te vangen en om die reden zijn daar de meeste netten uitgezet. Binnen de bos- en struweelgedeelten was het vaak niet goed mogelijk om een goede plek te vinden. Natuurlijk zouden er met zaag- en kapwerkzaamheden wel banen gecreëerd kunnen worden, maar daarbij zou het karakter van deze elementen worden aangetast.

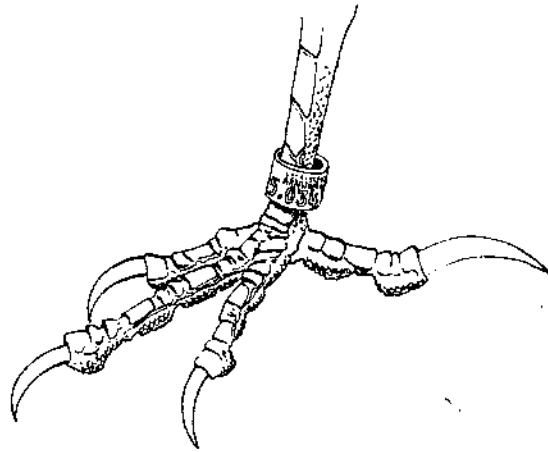
Tabel 4. Aantallen meters net per baan.

HOLLANDSE BRUG ZW 1994 NETTEN	2408	0209	1109	2109	2409	0210	0810	0910	1510	1610	2210
riet totaal	18	-	60	75	102	105	120	114	99	90	63
baan 1	18		18(+6)	18	30	33	18	18			
baan 2				30	30	36	33	30	24		24
baan 3					6	6	15	15	21	24	9
baan 4			21	15	15	12	30	24	27	33	
baan 5			15	12	12	12	18	18	18	24	21
baan 6			6		9	6	6	9	9	9	9
bos totaal	-	-	30	21	18	45	27	66	51	96	90
baan 11				6	6	6	6	6	6	6	6
baan 12			15	15		15	15	39	24	27	15
baan 13			15								
baan 14					6					15	15
baan 15					6	6	6	6	6	6	6
baan 16						(+)					

baan 17					9			9	9		
baan 18					9			9	9		
baan 19					(+)						
baan 20						15	15	15			
baan 21								9	24		
baan 22									6		
baan 23											
riet+bos totaal	18	-	90	96	120	150	147	180	150	186	153

Met het wegtrekken van de rietvogels (kleine karekieten) en het verschijnen van de bosvogels (Heggemus, Roodborst, lijsters, Zwartkop, goudhaantjes en mezen) werd ook de opstellingen van de netten aangepast: minder in het riet, meer in het daarachter gelegen bos.

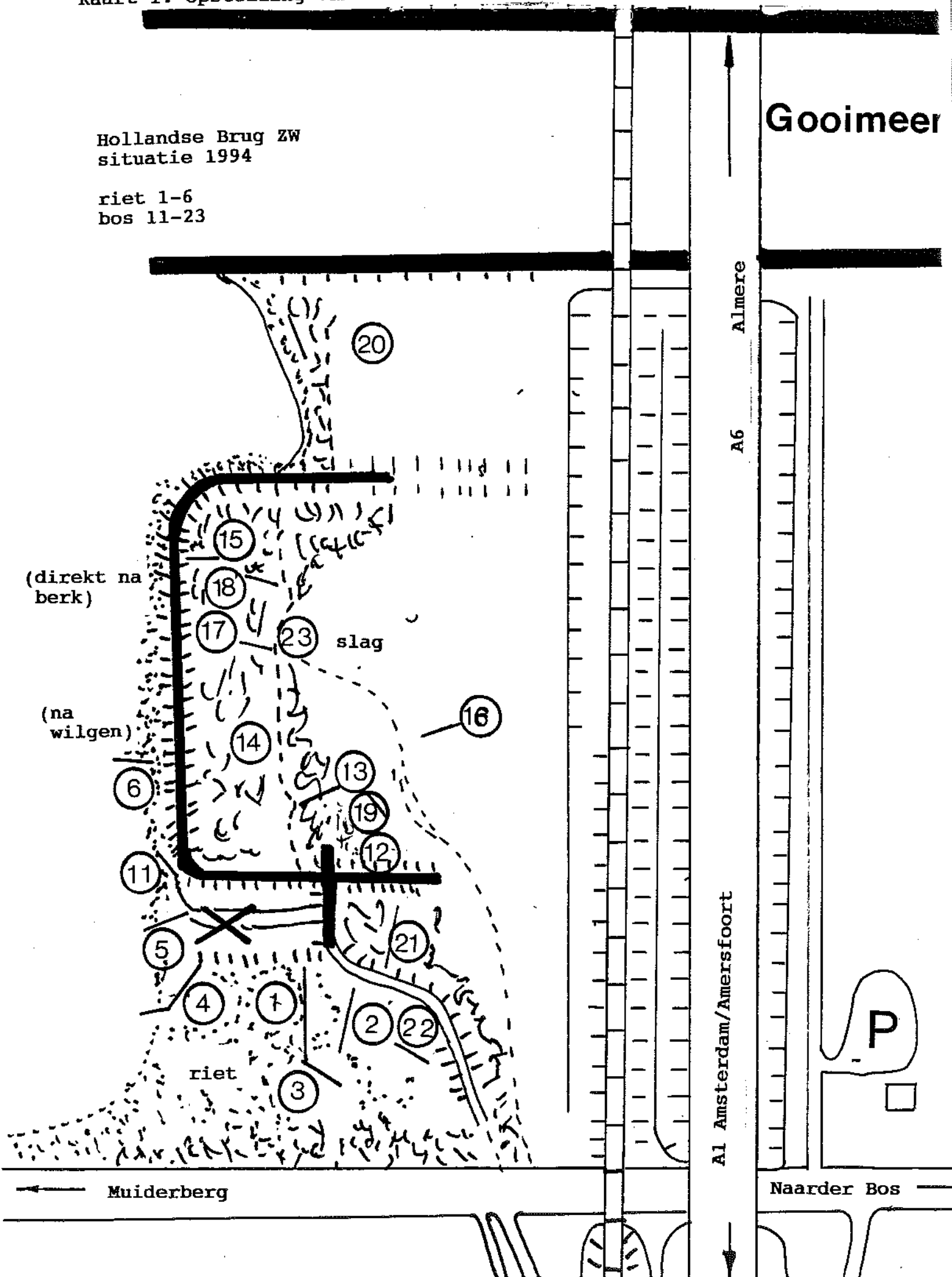
Het is niet gelukt om per baan de vangst te noteren. De algemene indruk was dat in het riet in de banen 1-5 altijd wel goede aantallen vogels gevangen werden, in het bos in de banen 11 en 15. De vangsten in de overige banen waren wisselend van aantal.

Kaart 1. Opstelling van de netten (schematisch).

Hollandse Brug ZW
situatie 1994

riet 1-6
bos 11-23

8. RINGMELDINGEN EN TERUGVANGSTEN.

8.1 Ringmeldingen.

Vangsten van reeds door anderen geringde vogels zijn uitsluitend afkomstig van het Kromslootpark, ca. 5 km. ten noordoosten van onze ringplek (Zuidelijk-Flevoland, Almere; ringer C. Breek). Deze vogels waren enkele dagen eerder gevangen gevangen: 1 Grote bonte specht, 1 Kleine karekiet, 1 Pimpelmees, en de staartmezen.

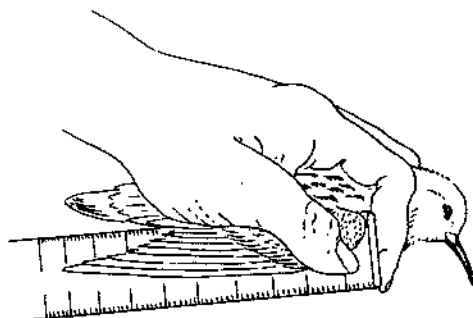
Verder werd van de door ons geringde vogels 1 Zwartkop teruggevangen in Marokko, bij Casablanca, ca. 2 maanden later.

8.2 Terugvangsten

Veel net geringde vogels worden natuurlijk de volgende dag/week op dezelfde plaats weer teruggevangen. Voor ons was het nog de vraag of de zangvogels op deze plaats zouden blijven hangen, of dat ze langzaam zouden doorschuiven in hun trekrichting. De ringplaats ligt min of meer aan het einde van de Oostvaarderdijk - een mooie trekgeleider - en aan de zuidpunt van Zuidelijk-Flevoland: een situatie die mooie aantallen van spannende soorten (trekkende goudhaantjes en vuurgoudhaantjes, zwarte- en pimpelmezen) zou kunnen opleveren. Deze soorten waren tijdens het ringwerk op de vangplaats ook aanwezig. Voor enkele soortencombinaties is dit in grafiek gezet (figuren 1-3).

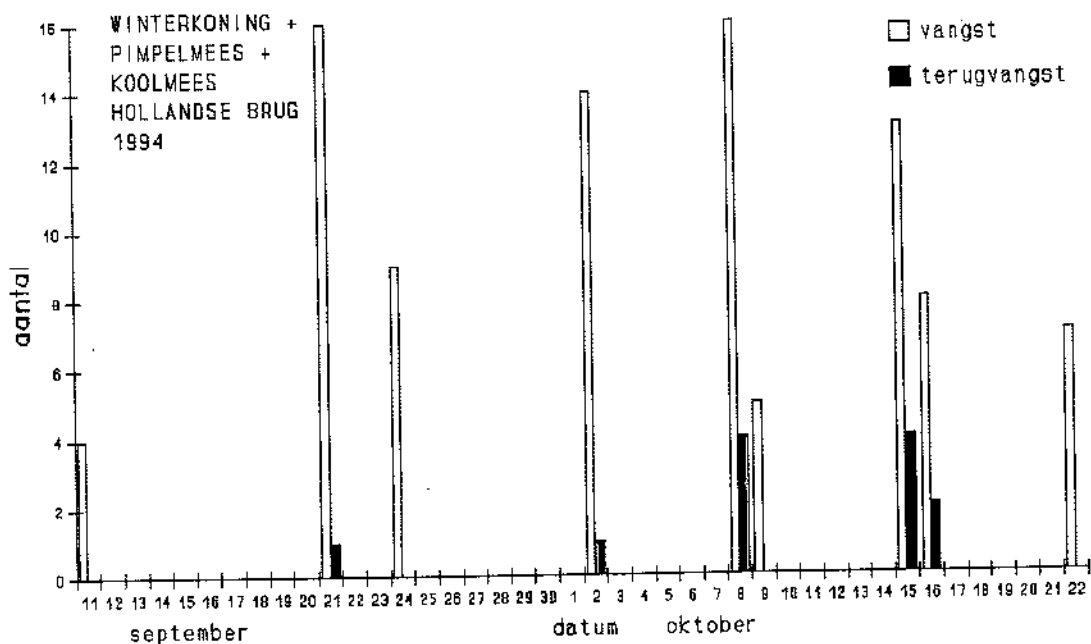
In de praktijk bleek er weinig sprake te zijn van al te veel eigen terugvangsten. Weg- en doortrekkende soorten (Kleine karekiet, Zwartkop en Tjiftjaf als voorbeeld gekozen) werden teruggevangen met een laag aandeel (van 5 % oplopend tot 15 % voor de laatste vogels). Aankomende en hier eventueel overwinterende vogels (Heggemus en Roodborst) werden ook maar in beperkte mate teruggevangen (8 - 17 %). Alleen van hier 'blijvende' vogels (Winterkoning, Pimpel- en Koolmees) lag het aandeel terugvangsten hoger, zoals te verwachten: 20-30 %.

Een paar soorten vogels leken bij de Hollandse Brug in min of meer constante aantallen aanwezig, en zich niet te verplaatsen. Afgaand op de terugvangsten van in het Kromslootpark geringde vogels (Grote bonte specht, Staartmees, Pimpelmees: enkele kilometers in enkele dagen, in zuidwestelijke richting) zijn kleine verplaatsingen in zuidwestelijke richting toch reëel. Niet al deze vogels blijven de hele herfst en winter bij de Hollandse Brug hangen, maar schuiven langzaam verder naar het zuidwesten.

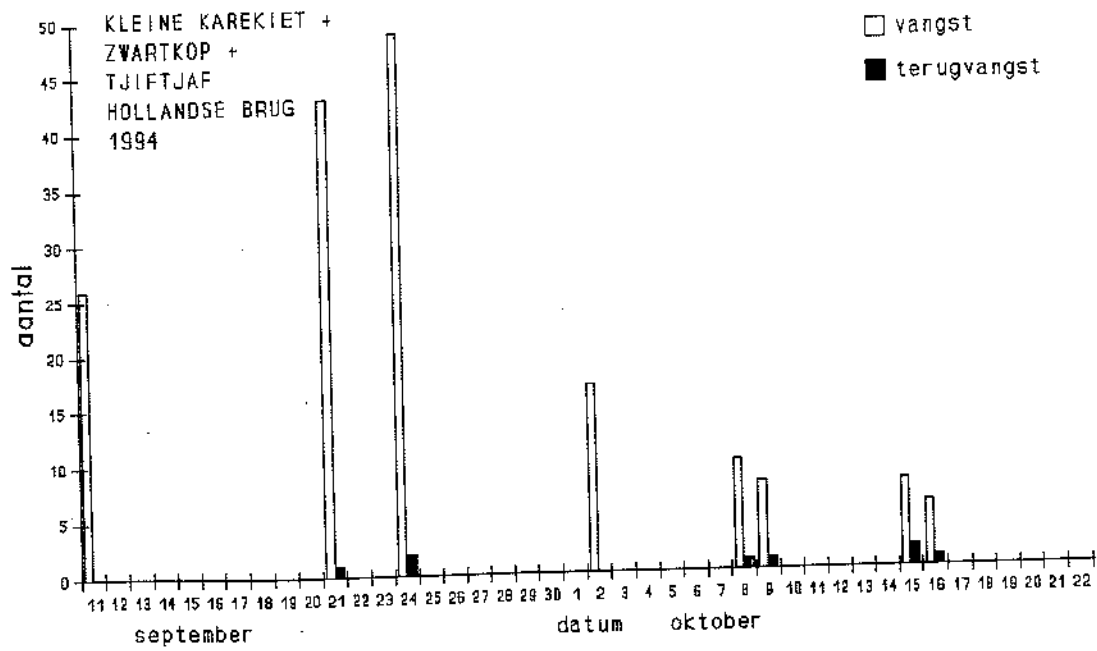

9. METEN EN GEWICHTSBEPALING.

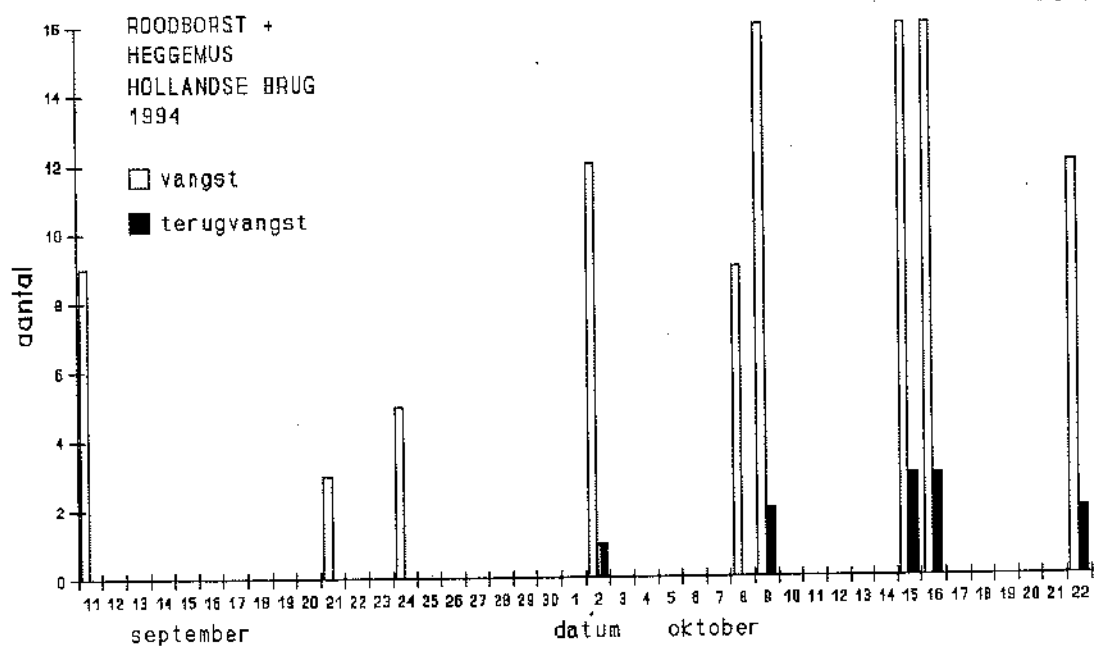
Het merendeel van de gevangen vogels is beperkt gemeten: vleugellengte en gewicht. Door de wisselende samenstelling van de meetploeg en de beperkte standaardisatie van het meten zijn de resultaten van de bepalingen minder betrouwbaar dan normaal. Het meten is een belangrijk onderdeel van dergelijk ringonderzoek, maar veel deelnemers hieraan moeten in wezen nog moeten opgeleid c.q. zijn opgeleid door verschillende ringers. Het was in elk geval beter toch aan het werk te gaan, dan het maar helemaal te laten zitten en later alsnog te moeten beginnen met het zelfde probleem. De personen met ervaring bij het meten zijn namelijk ook nodig bij het uitzetten/inhalen/repareren van netten en het uithalen van de vogels. De resultaten van de metingen moeten echter wel worden gebruikt met een extra variatie voor deze onervarenheid.

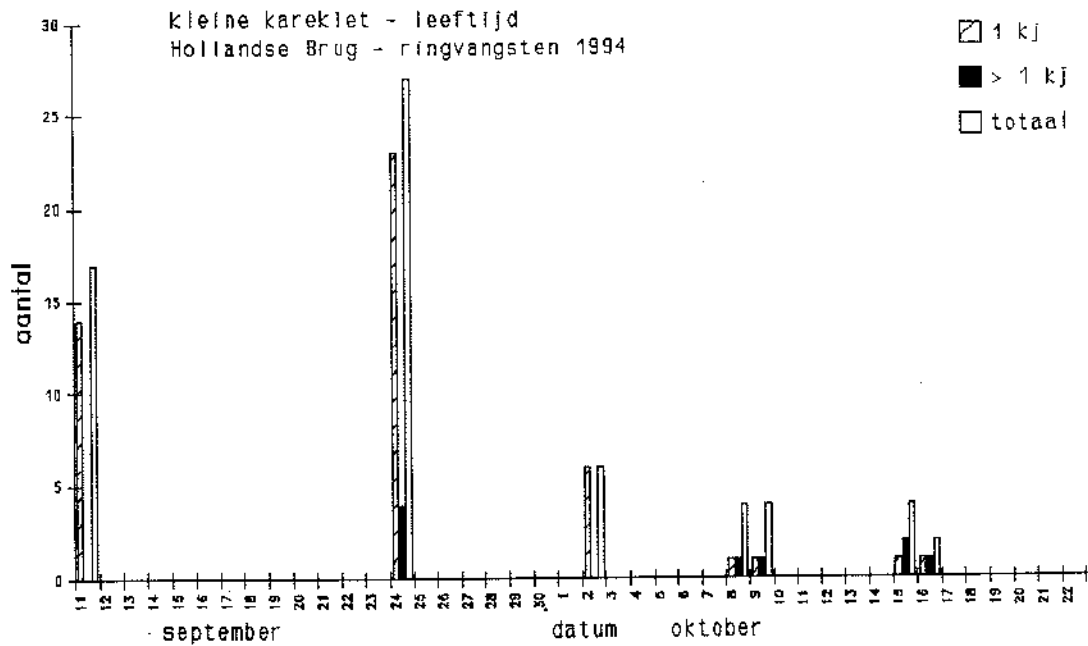
Figuur 1. Vangsten en terugvangsten van 'blijvende' vogels.

Figuur 2. Vangsten en terugvangsten van wegtrekkers.

Figuur 3. Vangsten en terugvangsten van binnenkomende vogels.

Figuur 4. Kleine Karekiet - leeftijdsverdeling.

10. LEEFTIJDVERDELING KLEINE KAREKIET.

Jonge vogels krijgen na hun geboorte nieuwe veren. De veren van hun ouders zitten er dan al enkele maanden aan, en zijn behoorlijk gesleten (te zien als rafels aan de toppen). In de nazomer is dardoor bij een aantal soorten vogels goed te zien wat jonge en wat volwassen vogels zijn, ook als de verenpakjes verder op elkaar lijken.

De meest gevangen vogel was de Kleine karekiet. Geprobeerd werd van alle vogels de leeftijd te bepalen. Dit ging niet altijd perfect: een exemplaar dat twee keer is gevangen, is bij de eerste vangst als eerste jaars geregistreerd en werd bij de terugvangst als volwassen genoteerd.

Uit de literatuur is bekend dat volwassen kleine karekieten na het broedseizoen eerder wegtrekken dan hun jongen. Aan de Hollandse Brug werd dit verschijnsel in beperkte mate geconstateerd. In augustus werden nog geen vogels gevangen en dus ook geen verhouding 1 kj : > 1 kj bepaald (figuur 4).

Uit de vangsten blijkt, dat de verhouding tussen de vogels die in 1994 geboren waren (1 kj) en de oudere vogels (>1 kj), in september rond 10:1 is. Midden oktober is deze verhouding ongeveer 1:1. De fitte jonge vogels zijn dan ook weggetrokken. Vanaf augustus trekken de volwassen karekieten die in trekconditie (voldoende lichaamsvet) zijn weg, zodat deze vogels door ons nauwelijks zijn gevangen (en geen verhouding is bepaald).

11. OVERIGE WAARNEMINGEN.

11.1 Zoogdieren.

Mol	dood gevonden
Bosspitsmuis	+
Dwergspitsmuis	+
Bosmuis	+
Rosse Woelmuis	+
Konijn	geregeld gezien
Vos	keutels, holen
Ree	sporen

11.2 Libellen.

Gezien, geen ovipositie wel soms paring:

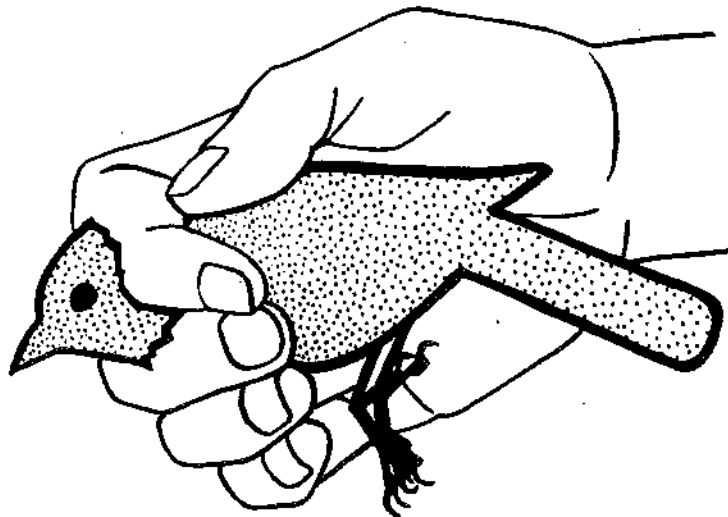
Aeshana mixta
 Sympetrum striolatum
 Sympetrum vulgatum
 Sympetrum danae

Te verwachten (en in 1995 ook aangetroffen):

Ischnura elegans
 Coenagrion pulchellum
 Orthetrum cancellatum

12. DANKWOORD.

De realisatie van dit ringproject zou niet mogelijk geweest zijn zonder de enthousiaste inzet van alle medewerkers, die wij hiervoor van harte bedanken.
 Ook onze bijzondere dank aan de gemeente Naarden, voor de toestemming om het onderzoek in dit terrein te mogen uitvoeren.

Bijlage 1.

WIJ DANKEN U VRIENDELIJK VOOR DE GEGEVENS VAN DEZE GERINGDE VOGEL. MOCHT U EEN FOOT VINDEN IN UW GEGEVENS, WILT U DIE DAN VERBETEREN EN HET HELE FORMULIER NAAR ONS TERUGSTUREN? LET OP! COORDINATEN ZIJN JUIST. DE RING- EN/OF VINDPLAATS ZIJN SLECHTS OMSCHRIJVINGEN EN DUS NIET ALTIJD NAUWKEURIG! VOGELTREKSTATION ARNHEM - POSTBUS 40 - 6666 ZG HETEREN

RINGNUMMER... ARNHEM : B.853555

VOGELSOORT... ZWARTKOP

GESLACHT..... man

LEEFTIJD..... geboortjaar onbekend; "volgroeid" (= ouder dan pullus)

RINGDATUM.... Sep 11 1994 nauwkeurig tot op de dag

RINGPLAATS... HOLLANDSE BRUG MUIDERBERG.

NOORD-HOLLAND

NEDERLAND/NETHERLANDS/PAYS BAS/HOLLAND

COORDINATEN.. 137, 481 Amersfoort coördinaat

VINDDATUM.... Nov 12 1994 nauwkeurig tot op de dag

VINDPLAATS... MARRAKECH

MAROKKO/MAROC

MAROKKO/MAROC

COORDINATEN.. 3138 N 0800 W

VOGELSOORT...

ring NIET ingezonden / groep - (onder)soort NIET bevestigd

GESLACHT..... onbekend

LEEFTIJD..... leeftijd niet opgegeven

CONDITIE..... onbekend

HOE/WAARDOOR. "gevonden"; niets bekend over vogel of resten er van

niet eerder gemeld

COMMENTAAR...

AFSTAND : 2535 km RICHTING 205 graden VERSTREKEN TIJD 62 dagen
ref: Dec 12 1994

MELDER

559

RINGER

053

BAGUAGE OISEAUX

Charia IBN Batouta -

703 B.P. RABAT AGDAL

MAROKKO

Buitenhuis D.

Leeuwenlaan 3

1243 KA 'S GRAVELAND